

Lärloop 4

Bedömning för lärande med stöd av digitala resurser

Bakgrund

Bakgrund från skolverket ang formativ bedömning - bedömning för lärande.

"Bedömning kan ha flera syften. En bedömning med avsikten att ta reda på vad eleven lärt sig har ett summativt syfte medan en bedömning med avsikten att stärka elevens lärande har ett formativt syfte. I det dagliga skolarbetet görs bedömningar med bägge dessa syften.

Kännetecknen för formativ bedömning

En formativ bedömningsprocess kännetecknas av att målet för undervisningen tydliggörs, att information söks om var eleven befinner sig i förhållande till målet och att återkoppling ges som talar om hur eleven ska komma vidare mot målet. Forskning har visat att formativ bedömning ökar elevernas lärande.

Bedömningens roll i läroprocessen

Både i Sverige och internationellt har diskussionen om betyg och bedömning fått en ökad fokusering på bedömningens roll i läroprocessen, elevens delaktighet i bedömningen, dokumentation av lärande och fortlöpande bedömning. Införandet av den individuella utvecklingsplanen i svensk skola kan ses som en del av denna utveckling.

En koppling finns till det sociokulturella perspektivet på lärande där tänkandet betraktas som i grunden socialt. Ett sociokulturellt perspektiv på lärande förändrar bedömningspraxis mot en mer dynamisk och samarbetsinriktad aktivitet där bedömningens roll i undervisningssituationen betonas liksom vikten av att både lärare och elever är delaktiga i bedömningen." (Skolverket, <http://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning/bedomning/undervisning/formativ-bedomning-1.100681>)

Vi kommer i denna lärloop att titta på aktuell forskning kring Bedömning för lärande, BFL och visa på möjligheterna till digitalt stöd för de olika nyckelstrategierna.

Fem nyckelstrategier för Bedömning för lärande enligt Dylan Wiliam:

1. Tydliggöra mål och kriterier för eleven
2. Skapa aktiviteter som synliggör lärandet
3. Kontinuerlig återkoppling som för lärandet framåt
4. Kamratbedömning – aktivera eleverna som lärresurser för varandra
5. Aktivera eleven som ägare av sin egen läroprocess (självbedömning)

(Wiliam (2010); Sadler (1989).)

Syfte och innehåll

Lärare/Pedagoger:

Lärloop 4 för pedagoger/lärare handlar om formativ bedömning för lärande med stöd av digitala verktyg. Detta är ett område som både i vårens enkät och i FoU-programmets Klokråd lyfts fram som angeläget att arbeta vidare med och fördjupa.

Under denna loop kommer du att jobba med olika digitala resurser samt utmanas att utveckla ditt formativa arbetsätt för att se hur det påverkar dina elevers lärande.

Verktyg:

I lärloopen får du ta del av relevant forskning kring formativ bedömning eller bedömning för lärande (BFL). Du erbjuds också exempel på både verktyg och metoder för att tillämpa digitala verktyg och därmed utveckla ditt formativa arbetssätt.

Du kommer själv att kunna välja vilken/vilka digitala resurser du vill använda i ditt arbete med eleverna.

I slutet av september får ni frågeställningar att reflektera kring.

Vilket verktyg du väljer att redovisa dina individuella reflektioner kring är även det upp till dig själv och vad du föredrar, men du ska använda något digitalt verktyg där du kan spara dina reflektioner så att både ditt dedikerade lärarlag och Emerga har möjlighet att ta del av dem. Skriv eller länka in din reflektion i din egen blogg. Därefter tar ni individuellt eller gemensamt i lärarlaget del av ert dedikerade lärarlags reflektioner. Kommentera dessa enskilt eller i grupp och länka in din/era kommentarer, oavsett verktyg, i kommentarsfältet på din dedikerade kollegas/lärarlags blogg.

Exempel: Skriftlig kommentar i bloggen, Youtube-länk med annoteringar(<http://www.ur.se/Produkter/178654-UR-Samtiden-Att-bedoma-larande-Digitala-verktyg-for-att-se-elevens-larande#start=3840&stop=4000>) eller Google docs med kommentarer.

Rektorer:

Under Emergas workshop i kommunerna under förra läsåret ombads ni att beskriva hur ni organiserat ert arbete med Ifous FoU-program.

I lärloop 4 för dig som rektor är ditt huvudsakliga uppdrag att berätta för din dedikerade kollega om hur du organiserat ditt arbete med programmet Digitalisering i skolan och lärloopar på din skola.

Avsluta med en kort analys av vad som hänt under programmets gång på just din skola utifrån Emergas årsrapport, enkätsvaren samt återkopplingen från Emergas workshop.

Utgå från följande fyra perspektiv:

Samverkan
Tid
Kommunikation
Spridning

Verktyg:

Vi vill att du tar del av Emergas återkoppling från workshopen som genomfördes, läser igenom Emergas årsrapport samt tar del av resultaten från enkäten i din kommun, både som rådata och som analys.

Du presenterar hur ni lagt upp ert arbete för din dedikerade kollega i det digitala verktyg du föredrar (t.ex. blogg, Youtube) Du får ett antal frågor som kan hjälpa dig på vägen (se frågor under rubriken upplägg).

Därefter läser du din dedikerade kollegas reflektion och kommenterar denna. Länka in din reflektion i kommentarsfältet på din dedikerade kollegas blogg.

Exempel: Skriftlig kommentar i bloggen, Youtube-länk med annoteringar(<http://www.ur.se/Produkter/178654-UR-Samtiden-Att-bedoma-larande-Digitala-verktyg-for-att-se-elevens-larande#start=3840&stop=4000>), Google docs med kommentarer.

Styrgrupp/förvaltningsnivå:

Under Emergas Workshop i kommunerna under förra läsåret ombads ni att beskriva hur ni organiserat ert arbete med Ifous FoU-program.

I lärloop 4 för dig på förvaltningsnivå är ditt huvudsakliga uppdrag att berätta för din dedikerade kollega om hur du organiserat ert arbete i FoU-programmet.

Avsluta med en kort analys av vad som hänt under programmets gång i din verksamhet utifrån Emergas årsrapport, enkätsvaren samt återkopplingen från den workshop som Emerga höll hos er.

Utgå från följande fyra perspektiv:

Samverkan
Tid
Kommunikation
Spridning

Verktyg:

Vi vill att du tar del av Emergas återkoppling från workshopen i din kommun, läser igenom Emergas årsrapport samt resultaten från enkäten i din kommun, både som rådata och som analys.

Använd gärna Kotters modell när du beskriver hur ni organiserat er verksamhet (<http://www.kotterinternational.com/the-8-step-process-for-leading-change/>).

Du presenterar hur ni lagt upp ert arbete för din dedikerade kollega i det digitala verktyg du föredrar (t.ex. blogg, Youtube) Du får ett antal frågor som kan hjälpa dig på vägen(se frågor under rubriken upplägg).

Därefter läser du din dedikerade kollegas reflektion och kommenterar denna. Länka in din reflektion i kommentarsfältet på din dedikerade kollegas blogg.

Exempel: Skriftlig kommentar i bloggen, Youtube-länk med annoteringar(<http://www.ur.se/Produkter/178654-UR-Samtiden-Att-bedoma-larande-Digitala-verktyg-for-att-se-elevens-larande#start=3840&stop=4000>), Google docs med kommentarer.

Upplägg

Upplägg Lärare/Pedagoger:

Du tar enskilt del av litteraturen och de filmer som bifogas i Lärloop 4.

Du och dina kollegor som deltar i FoU-programmet träffas och diskuterar det ni tagit del av och planerar enskilt eller i grupp hur ni avser att genomföra lärloopen med era elever. Välj det område inom formativ bedömning/bedömning för lärande som upplevs som MEST givande.

Välj digital resurs som du vill arbeta med.

Implementera den digitala resursen i ett befintligt arbetsområde med dina elever.

Ta del av de frågeställningar som skickas ut i slutet av september.

Träffa återigen dina kollegor i FoU-programmet och diskutera erfarenheter från genomförandet av lärloop 4 utifrån frågeställningarna.

Dela med dig av dina individuella reflektioner utifrån frågeställningarna i din egen blogg.

Reflektionen gör du i det verktyg som du finner lämpligast.

När du gjort din egen reflektion, gå in och kommentera, enskilt eller i grupp, på dina dedikerade lärarlags reflektioner från lärloop 4 (se lista i slutet av dokumentet med länk till bloggar).

Deadline för din egen reflektion är den 23 oktober och återkoppling till dina dedikerade kollegor är den 30 oktober!

Upplägg Rektorer:

Du ska dela med dig till din dedikerade kollega hur du lagt upp ditt arbete inom Ifous FoU-program samt en kort analys av vad som hänt under året.

Några frågor som kan vara till hjälp:

Hur har du kommunicerat om FoU-programmet till lärarna?

Hur många lärare i din skola deltar i FoU-programmet?

I vilka årskurser undervisar dessa lärare?

Kommer de från samma arbetslag?

Undervisar de i samma ämne?

Hur tar lärarna sig an lärlooparna?

Har de fått avsatt tid till detta?

Jobbar de ämnesintegrerat eller enskilt?

Hur upplever lärarna lärlooparna? Positivt/Negativt

Har lärarna möjlighet att träffas och diskutera erfarenheter inför reflektionen?

Har du avsatt tid för detta eller sker det oorganiserat?

Hur sker uppföljningen av arbetet?

Hur ser kopplingen med organisationen av den pedagogiska utvecklingen ut i förhållande till LIKA-arbetet?

Hur har du kopplat arbetet till det systematiska kvalitetsarbetet och de utvecklingsområden ni har där? I så fall, på vilket sätt?

Bloggar dina lärare enskilt eller i grupp kring frågorna?

Genomför de looparna utan att blogga? Om så är fallet varför bloggar man inte? Hur kan du påverka?

Hur kommunicerar lärarna sina erfarenheter till sina kollegor i din skola?

Hur sprids erfarenheterna och arbetsättet till de andra skolorna i kommunen?

(Om ni befinner er i en omorganisering eller är nya på er befattning, beskriv då hur ni tänkt organisera arbetet).

Tänk på att din mottagare är någon i liknande befattning och att du kommer att få feedback på ditt inlägg.

Verktyg för reflektion väljer du själv. Utmana dig gärna genom att välja något du inte provat förut.

När du gjort din egen reflektion, gå in och kommentera, enskilt på din dedikerade kollegas reflektioner från lärloop 4 (se lista i slutet av dokumentet med länk till bloggar).

Deadline för din egen reflektion är den 23 oktober och återkoppling till dina dedikerade kollegor är den 30 oktober!

Upplägg Förvaltning/Styrgrupp:

Du ska dela med dig till din dedikerade kollega hur du lagt upp ditt arbete inom Ifous FoU-program.

Några frågor som kan vara till hjälp:

Hur har du kommunicerat om FoU-programmet till rektorer och övriga i kommunen?

Hur många rektorer/lärare i din kommun deltar i FoU-programmet?

Hur har du valt att rekrytera rektorer till FoU-programmet?

Träffas du och rektorerna i organiserad form för att arbeta med frågor i FoU-programmet?

Upplever rektorerna att lärlooparna bidrar till utveckling i sin organisation?

Har rektorerna avsatt tid för lärlooparna eller sker det oorganiserat?

Bloggar rektorerna kring frågorna?

Genomför de looparna utan att blogga? Om så är fallet varför bloggar man inte? Hur kan du påverka?

Hur kommunicerar rektorerna sina reflektioner/erfarenheter till andra kollegor i kommunen?

Hur kommuniceras programmets resultat till de andra rektorerna i kommunen?

Hur sprids erfarenheter och arbetsätt till andra skolor i kommunen?

(Om ni befinner er i en omorganisering eller är nya på er befattning, beskriv då er bild av hur det tidigare organiserats och hur ni tänker er att framöver organisera arbetet).

Ta stöd av Kotters modell ([http://](http://www.kotterinternational.com/the-8-step-process-for-leading-change/)

www.kotterinternational.com/the-8-step-process-for-leading-change/) och Emergas återkoppling från er workshop.

Tänk på att din mottagare är någon i liknande befattning och att du kommer att få respons på ditt inlägg.

Verktyg för reflektion väljer du själv. Utmana dig gärna genom att välja något du inte provat förut.

När du gjort din egen reflektion, gå in och kommentera, enskilt på din dedikerade kollegas reflektioner från lärloop 4.

Deadline för din egen reflektion är den 23 oktober och återkoppling till dina dedikerade kollegor är den 30 oktober!

Litteratur/filmlista

Lärare/Pedagoger:

Här är det material du ska ta med dig in i lärloop 4:

FoU Skolas vägledning utifrån aktuell forskning kring Bedömning för lärande. **30 sidor**
<http://kfsk.se/lanandearbetsliv/wp-content/uploads/sites/8/2015/01/Forskning-i-korthet-2014-2.pdf>

Filmer med Christian Lundahl om formativ bedömning:
Intro: <https://www.youtube.com/watch?v=PgOnEHYS-o0>
8 minuter

1. <https://www.youtube.com/watch?v=s0r--lu2CIM>
13 minuter
2. <https://www.youtube.com/watch?v=Ow37GNG2obk>
13 minuter
3. <https://www.youtube.com/watch?v=O5m2Rp9MRIs>
6 minuter
4. <https://www.youtube.com/watch?v=eP0KrXKgF64>
5 minuter
5. <https://www.youtube.com/watch?v=1QnF-9dXiZo>
13 minuter

Patricia Diaz, gymnasielärare spanska och engelska, om digitala resurser och bedömning för lärande:

Hemsida med länkar till digitala resurser och hur de kan användas.

<http://www.patriciadiaz.se/lanksamlingar/digitala-verktyg/>

Här är det material du kan ta med dig in i lärloop 4 för inspiration:

Film med Patricia Diaz, om bedömning för lärande:
1 timme 8 minuter
<http://www.ur.se/Produkter/178654-UR-Samtiden-Att-bedoma-larande-Digitala-verktyg-for-att-se-elevens-larande>

Dylan Wiliam, professor emeritus vid Institute of education vid University of London, om formativ bedömning.
3 minuter
https://www.youtube.com/watch?v=jtLLp_ZsyvQ

Formativ bedömning enligt Skolverket: **6 sidor**
<http://tinyurl.se/blx5u>

Kunskapskrav och bedömning enligt "Orka plugga" från UR:
Hemsida med filmer kring bedömning.
<http://bloggar.ur.se/orkaplugga/category/kunskapskrav/>

GR Utbildning om bedömning för lärande: **Hemsida men matnyttig information**
<http://www.bedomningforlarande.se/node/136>

Artikel om BFL, Skolverket. **2 sidor**
<http://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning/artikelarkiv/bedomning-for-larande-ett-forhallningssatt-inte-en-metod-1.173266>

Facebookgrupp för inspiration:
<https://www.facebook.com/groups/bedomningforlarande/?fref=nf>

Inspiration från Geoffrey Canada, amerikansk skolutvecklare och skolledare om skolan, samtiden och framtiden: **18 minuter**
https://www.ted.com/talks/geoffrey_canada_our_failing_schools_enough_is_enough

Möjlighet att köpa Patricia Diaz bok till fördelaktigt pris.
<http://www.patriciadiaz.se/bocker/> **Se bifogad pdf!**

Rektorer /Styrgrupp/Förvaltning

Här är det material du ska ta med dig in i lärloop 4:

Dyland Wiliam om att implementera formativ bedömning i stor skala: **16 sidor**

http://www.dylanwiliam.org/Dylan_Wiliams_website/Papers_files/Fra%CC%8An%20la%CC%88rare%20till%20skolor%20-%20Om%20att%20info%CC%88ra%20formativ%20bedo%CC%88mning%20i%20sto%CC%88rre%20skala%20%28Go%CC%88teborgs%20Stad%202014%29.pdf

Unos uno, sid 38-40. **2 sidor**
http://skl.se/download/18.492990951464200d7148530b/1402989559322/Unos_uno_arsrapport_2013_SKL.pdf

Rektor Elsemarie om att arbeta formativt: **Blogginlägg**
<http://rektorelsemarie.blogspot.se/2015/05/att-arbeta-formativt-i-hela-skolan.html?sref=fb>

Här är det material du kan ta med dig in i lärloop 4 för inspiration:

Edward Jensinger, föreläsning om ledarskap och digitalisering. **54 minuter**
<http://urplay.se/Produkter/187829-UR-Samtiden-Ledarskap-i-skolans-varld-Rektors-ledarskap-vid-skolutveckling>

Rektor bloggar om organisationsförändring med stöd av Timperley: **Blogginlägg**
<http://www.lararnasnyheter.se/chef-ledarskap/2015/06/01/timperleys-tankar-har-forandrat-min-organisation>

GR utbildnings sida om bedömning för lärande. **Hemsida**
<http://www.bedomningforlarande.se/>

Kotter om organisationsförändring: **6 minuter**
<https://youtu.be/Pc7EVXnF2aI>

Troed Troedson om ledarskap: **19 minuter**
<https://www.youtube.com/watch?v=-2lfyA2QRg&list=PLA2A9CCAE4E50B31E>

Inspiration av Geoffrey Canada: **17 minuter**
https://www.ted.com/talks/geoffrey_canada_our_failing_schools_enough_is_enough

Dedikerade kollegor

<https://sites.google.com/a/skolporten.com/test-foer-bloggar/>

Annika Clarin	Olofström
Ata Ala	Angered
Camilla Trasthe Prytz	Olofström
Magnus Prior	Huddinge
Gunilla Grenholm	Skellefteå
Liselotte Johansson	Helsingborg
Thomas Eskilsson	Bjuv
Anna-Kristina Jerlhag	Angered
Pia Smith	Helsingborg
Weste Eriksson	Vellinge
Louise Erlandsson	Vellinge
Ulf Sandgren	Helsingborg
Annette Johansson	Bjuv
Camilla Warneryd	Vellinge
Charlotta Björklund	Bjuv
Christer Andersson	Östersund
Elisabeth Thörnqvist	Helsingborg
Jan Carlsson	Östersund
Jeanette Willby	Bjuv
Jörgen Malm	Skellefteå
Karin Kavmark	Huddinge
Mattias Carlsson	Helsingborg
Lena Sjögren	Huddinge
Per Nilsson	Helsingborg
Janna Scheele	Österund
Monika Charlin	Helsingborg
Björn Thenfors	Vellinge
Markus Lindén	Angered
Roger Funhagen	Vellinge
Jimmy Lundén	Bjuv

Iréne Pistol	Huddinge
Danne Johansson	Bjuv
Conny Steinmo	Huddinge
Thomas Jarbo	Olofström
Jaana Nehez	Helsingborg
Birgitta Henecke	Vellinge
Mattias Olsson	Östersund
Johan Olsson	Helsingborg
Tommy Lindmark	Skellefteå
John Horvat	Bjuv
IngMarie Rundvall	Helsingborg
Elly Samuelsson	Angered

Dedikerade lärarlag

Vårbyskolan	Huddinge
Parkskolan	Östersund
Tångvallaskolan	Vellinge
Vista skolan	Huddinge
Ekebyskolan	Bjuv
Eriksboskolan	Angered
Varagårdsskolan	Bjuv
Wieselgrensskolan	Helsingborg
Långmosseskolan	Angered
Kastalskolan	Östersund
Kyrkhultsskolan	Olofström
Södervångsskolan	Vellinge
Högstensskolan	Helsingborg
Hammarkullsskolan	Angered
Brännaregårdsskolan	Olofström
Baldersskolan	Skellefteå
Rönnowska skolan	Helsingborg
Anderstorpskolan	Skellefteå
Filbornaskolan	Helsingborg